

SÜG-Press

8. jaanuar 2019

leht asub aadressil www.syg.edu.ee

Number 597

KOLMAPÄEVAST LAUPÄEVANI

- K 09.01 14.00 Juhtkonna koosolek
15.30 Tehnikanõukogu koosolek
16.00 Nõukoja koosolek
- N 10.01
- R 11.01
- L 12.01
- P 13.01
- E 14.01 SÜG100 sünnipäevanädal 14.-19.01
10.45 Klassivanemate koosolekud
13.00 Direktsiooni koosolek
- T 15.01 Fotogalerii SÜG100 avamine
SÜG-i kunstikonkursi võitjate
väljakuulutamine
09.00 Klassijuhatajatund kõigile
11.00 Algklasside sünnipäevaaktus
12.00 Põhikooli sünnipäevaaktus
13.00 Gümni sünnipäevaaktus
15.00 Tänuüritus õpetajatele ja
külastele
19.00 102. lennu kabaree kooliperele
- K 16.01 13.00 Muusikakooli kontsert 1.-6. kl
14.00 Muusikakooli kontsert
7.-12. klassile
15.40 Ainekomisjonide esimeeste
koosolek
- N 17.01 9.00 Õpilaste laad
16.15 Põhikooli mälumängu I voor
16.00 Väarikate Ülikool
18.30 Ö-Ülikool
- R 18.01 Üleriigiline B. Alveri konkurs
Tuulelapsed Jõgeval
12.00 Ivo Linna ja Antti
Kammiste kontsert algklassidele
13.00 Ivo Linna ja Antti
Kammiste kontsert põhikoolile
14.00 Ivo Linna ja Antti
Kammiste kontsert gümnaasiumile
19.00 Gümnaasiumi talveball
I poolaasta lõpp
- L 19.01 Füüsika olümpiaadi piirkonnavoore
Üleriigiline B. Alveri konkurs
Tuulelapsed Jõgeval
19.00 SÜG100 ball kooli
töötajatele ja vilistlastele

PEDAGOOGILISED KÕNELUSED

- K 09.01 Stella Hommik. Aastavahetus
Šotimaal
- N 10.01 Direktsiooni info
- R 11.01 Maris Rattasepp. Kolmekesi Vodjal
- E 14.01 Viljar Aro
- T 15.01 KOOL SAAB SAJASEKS
- K 16.01 Triinu Vallsalu. Muljeid Iisraelist
- N 17.01 Direktsiooni info
- R 18.01 Mare Poopuu. Pisut pereteraapiast

TÄNAME!

Rita Ilves — õpilase suurepärase juhendamise eest vabariiklikuks Koidulauliku konkursiks.

9.- ja 12. klasside õpilased ja klassijuhatajad — kooli jõulupidude suurepärase korraldamise eest.

Anu Ausmees, Merike Kuldsaar, Liis Ojasaar, Andreas Noor, Mari Ausmees, Riina Laanes, Rita Ilves, Aado Haandi ja kõik kaasategevad õpilased — õpetajate jõulukontserdi ja kabaree suurepärase õnnestumise eest.

Andi Roost, Anne Teigamägi, Inge Vahter, Andreas Noor, Indrek Peil, Aado Haandi, söökla kollektiiv — Hariduskonverentsi SÜG100 eduka korraldamise eest.

Tiiu Aro, Mati Hint, Ülo Vooglaid, Margus Lopp, Triinu Putnik, Indrek Peil, Rene Reinsoo, Laine Sepp, Neeme Korv, Raivo Maripuu, Velvo Väli, Janne Nurmik — sisukate kannete eest SÜG100 hariduskonverentsil.

MÕTTEID PÄRAST HARIDUSKONVERENTSI SÜG100

Pea kõik arvamust avaldanud kuulajad on olnud väga tänulikud ja nende sõnumit saaks sõnastada lausesse „Just sellist konverentsi me olemegi kogu aeg tahtnud“. Kordusid sellised sõnad nagu huvitav, mitmekesine, nostalgiline, paljudele oma seisukohtadele toetust andev, hariv, tehnil-

ne teostus Indreku poolt väga äge, armastuse ja hoolega koostatud konverents, ülevaatlilik ja mõtlemapanev, Janne Nurmiku muljet avaldav kokkuvõte, ...

Kes ja millest ikkagi rääkisin? Kava toimis laitmatult e kõik olid terved ja olemas:

- KONVERENTSI AVAMINE. VIILJAR ARO (57. LEND), SÜG-I DIREKTOR

- TERTVITUS KOOLIPIDAJALT. TIHU ARO (52. LEND), SAAREMAA VALLAVOLIKOGU ESIMEES

- EESTIKEELSE HARIDUSE MÕTE. MATI HINT, KEELETEADLANE JA ÜHISKONNATEGELANE, TALLINNA ÜLIKOOI EMERIITPROFESSOR

- HARIDUS — ÖPPE, KASVATUSE JA KOEGMUSE ÜHTSUS. ÜLO VOUGLAI (7 KLASSI 1949), SOTSIAALTEADLANE JA POLIITIK, TARTU ÜLIKOOI EMERIITPROFESSOR

- GÜMNAASIUM KUI SAMPO TEADUSE- JA TEADMISTEPÕHISE ÜHISKONNNA JAOKS. MARGUS LOPP (50. LEND), TALTECHI ORGAANILISE KEEMIA PROFESSOR, AKADEEMIK

- MILLISEID NOORI TÖÖTURG VAJAB? TRIINU PUTNIK (88. LEND), EESTI TÖÖTUKASSA LAPSEHOOLDUSPUHKUSEL

- ÖPILASTEADUS SÜG-is. INDREK PEIL, SÜG-i AASTAÖPETAJA 1994

- MÕISTUSE JA HINGE HARIDUS. RENE REINSOO (68. LEND), KIHELKONNA KOGUDUSE ÖPETAJA

- MUUSIKAINSTRUMENDI ÖPPIMISE MÕJU ÖPILASE ARENGULE. LAINE SEPP (48. LEND), KURESSAARE MUUSIKAKOOI ÖPETAJA

- KOOL, MEEDIA JA VABADUS. NEEME KORV (74. LEND), POSTIMEHE ARVAMUSTOIMETUSE JUHATAJA

- KLASSIVENNAD JÄLLE KOOS. RAIVO MARIPUU (74. LEND), FILMILAVASTAJA JA PRODUTSENT; VELVO VÄLI (74. LEND), RAKVERE TEATRI JUHT JA NÄITLEJA

- KONVERENTSI LÕPETAMINE. JANNE NURMIK, ESIMEST AASTAT SÜG-i ÖPETAJA

Hea algus on pool võitu — maani kummardus Mati Hindile nii olulise teema käsitluse sügavuse eest. Tagasiside näitas, et publiku lemmikuteks olid Ülo Vooglaid, Mati Hint, Neeme Korv ja Triinu Putnik. Palju positiivseid „klikke“ said tegelikult kõik ja üldiste haridusteemade kõrval oli hää aduda ka vilistlaste mõttevälgatusi kooliajast. Järgnevas kimbuke kõnetuspudemid kuulajatelt:

- Iga probleem on võimalus

- Õppimiskirg kui käivitav motivaator. Kui sa teed midagi rõõmu ja kirega, siis ei ole sa väsinud

- Õppides ei saa me targemaks. Õppides saab teadmisi, targemaks saab neid teadmisi mõtestades

- Nelinurk/püramiid e ühel ajal on mitu vaatenurka, tähendust ja tõlgendust. Ja seetõttu igähel oma tõe. Ja tark inimene saab aru, et tema vaatenurk ei ole ainus

- Otsustusõiguse andmine on eelduseks aktiivsele osalemisele ja vastutustundele

- Meeldis Ülo Vooglaid ja tema põhjendus, miks mitte eelistada nn torukoolile riigigümnaasiumit. Tema selgitus poiste ja tüdrukute erinevas suunas arenemise teooria oli ka hea. Täpselt nii ongi

- Haridus on ime, õpetaja on ime looja

- Tegelda tunnis rohkem õpetamise ja vähem hindamisega

- Sain kinnitust, et pähe õppimine pole mingi koll, mida peaks kartma ja võimalusel vältima. On täiesti õige, et kõigepealt peab olema midagi peas, et seda siis analüüsida, sel teemal arutada, seisukohti luua

- Sellist vilistlaste päeva võikski korraldama hakata, aeg jaanuari algus selleks ka igati sobiv. Meil on nii palju tublisid ja edukaid vilistlasi, keda esinema kutsuda. Igas lennus on neid mitu. Ükskõik mis valdkond, kui inimene ajab oma asja kirega, on seda huvitav ja hariv kuulata ning ka väga innustav

- Ilusasti oli öeldud, et vajalik on leida, mida looja on lapsele kinkinud ja samapalju peaks aru saama just sellest, millest see laps on ilma jäänud

- Väga meeldis Triinu Putnik. Ta oli ehe näide sellest, kuidas hea tahtmise korral saab elus ras-

kustest üle ja kui palju saab kool kaasa aidata. Ja veel: kui on nähtud vaeva huvitavate slaidide koostamisega ja kui neid selgitatakse ladusalt ja lihtsalt, siis on seda ikka kena kuulata küll

- Kuidas ikkagi peaks religiooniga koolis tegelema ...

- Kõikidele lastele pilliharidus

- Indreku ülevaade tuletas meelde, kui palju me siiski oleme teinud

Lõpetuseks mõned esialgu formuleeritud ettepanekud:

- kui õige prooviks poisteklassi, tüdrukute klassi ja segaklassiga sügisest ...

- vilistlaskogu loomiseks on aeg küps

- tuleks tagada saaremaise gümnaasiumihariduse järjepidevus aastast 1865

Aitäh kõigile esinejatele, korraldajatele ja kuulajatele. Kui tekkis kas või üks mõte, kuidas oma elu ja tööd veidike korrigeerida, läks päev asja ette. Mulle läks. Tundub, et sellelaadsete konverentsidega tasub tihedamalt jätkata. Kena jätkuvat uut aastat kõigile!

Viljar Aro, koolijuht

Neeme Korvi (74. lend) ettekanne "Kool, meedia ja vabadus" hariduskonverentsil SÜG100

Head koosviibijad, vilistlased, kaasteelised.

Kõigepealt lubage mul tänada oma klassijuhatajat Viljar Arot ettepaneku eest sellele auditoriumile kõnelema. See on suur au ja ennekõike suur vastutus.

Te ilmselt teate ka, et viimased nädalad, eriti aga viimased päevad on minu elus olnud päris emotsionaalsed. Vana aastaga lõppes üks eluperiood ja uue aastaga algas teine. Eile oli mul viimane tööpäev ajalehes Postimees, millega olen olnud seotud rohkem kui poole oma elust ehk 23 aastat. Nagu te võite arvata, tekitab selline pöördpunkt nii elevust kui ärevust ning kui leiata minu tänases jutus natuke laiemaid pateetilisi pintsliõtõmbeid kui ehk eeldada võiks, siis ilmselt just sellest sündmusest tulenevalt.

Teisalt sobivad vahest just laiemad jooned teemaga, mille pealkirjastasin korraldajate heaks-

kiidul «Kool, meedia ja vabadus». Ehk siis - tegemist on kaunikesti lahtise teemaga, mis võimaldab kõnelejal fookust seada omatahtsi. Ma püüan siis täna siin natuke kaardistada, milline võiks olla kooli roll ja tähtsus kui jungad iseseisvate laevnikena ookeanile pääsevad. Meedia ääretul ulgumerel seilamisest pole praegusajal kellelgi pääsu ning sellest, kuidas me seal hakkama saame, milliseid otsuseid me tuuletuses või siis, vastupidi, tormides langetame, sõltub väga suuresti tulevik.

See, millise maailma me järgmistele põlvedele jätame.

Küsimus, kuidas ümberringi toimuvat seletada, seda just koolis, mis peaks andma noorele inimesele edasiseks eluks vajaliku vundamenti, on enam kui loomulik.

Tänane meedia on täis keerukaid probleeme, paljud neist on täiesti uued. Homme mure ei pruugi olla selline, nagu ta oli täna. Me elame ajas, kus riigid maadlevad algoritmidega, mis, laetud uudistelaadsete toodetega, suudavad mõjutada valimistulemusi. Me elame ajas, kus väikesed aktiivsed grupid suudavad efektiivselt häirida ja peatada demokraatlikke protsesse.

Tänavu novembris tegi minu hea kolleeg Holger Roonemaa intervjuu Ameerika päritolu sotsiaalmeedia uurija Renee DiRestaga. Lisasime toimetamise käigus loole märksõnastiku, sest paljudele ingliskeelsetele terminitele pole veel õieti vasteid. Selleks, et millegi üle arutleda, peaksime me ju kõigepealt suutma mõisteid nii sisustada, et me neist ühtviisi aru saaks. Või üldse aru saama, mis on mõiste ja mis ei ole.

Aga DiResta ütleb selles usutluses nii. Tsiteerin. «Hinnatud organisatsioonid peavad tagama, et nende esitatav info oleks tõene. Neil on faktikontrollijad, nad räägivad ekspertidega, tsiteerivad teadustöid. Konspiratsiooniteoreetikute maailmas ei ole ühtegi sellist kohustust. Pole ka eneseregulatsiooni vormi, mis nad vastutusele võtaks. Neil on faktivabadus. Nad saavad olla nii sensatsioonilised, kui tahavad.»

Meedia ei ole tegelikult ühestki otsast katki. Vastupidi. Meedia on plahvatuslikult arenenud tänu üleilmastumisele, võrgustumisele, mida

võimaldab üha arenev tehnoloogia. Ajakirjandus selle seel on nautinud uusi mugavaid meetodeid ja tehnilisi lahendusi, aga pörkunud ka väga raskete probleemidega. Mis seal salata, ka eksistentsiaalsetega – väga paljud ajakirjanikud, minu kaasteelised ja kaasaegsed, on sellelt töölt lahkunud, öeldes halvimal juhul kibedalt, et ajakirjandus on sootuks surnud. Et ajakirjandusel pole mõtet.

Mina nii ei arva. Ma usun, et ühiskond kohaneb, ajakirjandus kohaneb, nagu alati oleme tulnud toime pöördeliste sündmustega. Üks kinnitusi on vähemasti mulle ölnud kokkupuude noorte ajakirjanikega, kel loomulikult napib elukogemust, kuid kes meie uues maailmas päris koduselt tunnevad ja selles hästi orienteeruvad.

Milline on meie riskide määra? Siin tulen ma vabaduse juurde. Nii nagu ajakirjandus demokraatlikus ühiskonnas järgib head ajakirjandustava ja eneseregulatsiooni nii tuleks meil järgida demokraatliku õigusriigi printsiipe. Ja ennekõike eetilisi printsiipe. Avatud vabast ühiskonnast on palju kirjutatud üks minu suur mentor, literaat Enn Soosaar.

20. sajandit kokku võtvas essee «Nuripidine aastasada» kirjutab Soosaar. Tsiteerin: «Oli läänepoolne Euroopa kui tahes puudulik, seal jälgiti kristlikke põhiväärtusi. Seal tunnistati ligimene ligimeseks, seal valitses arvamuste paljusus, seal olid asjad nõnda seatud, et inimese pahelisust tuli võimu teostamisel ohjeldada, mitte aga — nagu diktatuurides — ära kasutada.»

Enn Soosaare kohta on meie kaasvilistlane Ülo Tuulik öelnud, et ta ei olnud vastupanuvõitleja ega režiimipööraja. Enn Soosaar oli vaba inimene. «Olukorras, kus usurpeeritud võim on ühe kildkonna kätte koondatud, on inimese ahistamine inimese poolt vältimatu,» kirjutab Soosaar.

Head sõbrad. Tsensuur on tsensuur, ükskõik kui õilsate eesmärkide nimel seda kehtestada üritatakse. Kui ajakirjandust hakkab eneseregulatsiooni asemel kammitsema seaduste raamistik, kaob avalik arutelu ning kui võim ütleb, et maaker on lapik, oleme kõik sunnitud seda kooris järele kordama. Nagu pioneeritööst.

Niisiis, kuidas tuleks üldhariduskoolis õpetada seda pidevalt arenevat meediat? Kas tuleks proovida hammustada läbi laiemaid protsesse valdkonnas, kus viimaste aastakümnete jooksul on tänu tehnoloogia arengule aset leidnud tohutud muutused? Või proovida seletada klassikalisi ajakirjanduse põhiluseid? Või õpetada iga gümnaasias ajakirjanduse põhižanre - uudist, olemuslugu ja juhtkirja — kirjutama?

Vastan väikese ringiga.

Minu kooliaegses fotoalbumis on üks pilt, kus ma seisan siinsamas aula laval valges särgis, kikilips ees. Pisike heleda peaga poistekoori poiss. Me seisime siin ja laulsime: «Maateadus mulle meeldib just / te ärge pange kinni ust!». Tartu linnaraamatukogul on üks Arkaadia nime kandev andmebaas, kust saab muu hulgas lugeda, millistest raamatutest kõnealust lauluteksti leida võib. Seal antakse kohaviidete, lehekülgede ja muude arhiveerimistunnuste juures ka sisukokkuvõte — «lapsel meeldib geograafia». Justkui pühendus GLAVLIT-i tšensorile.

Noh, te teate seda teksti kõik — Rein Rannapi laulu Ott Arderi sõnadele. Mõelgem ajale, mil see kirja pandi, äärmiselt mõjus ja sisult mitmekihiline tekst, milles pulbitses protestivaimu, seesmist vabadust, nooruslikku tormi ja tungi. Ainuüksi sellest tekstist saaks terve konverentsiettekande. Kindlasti ei olegi sisukokkuvõtet kolme sõnaga kuigi lihtne edasi anda. Luuletuse märksõnastikus esineb aga sõnade «geograafia» ja «reisimine» kõrval veel üks sõna — «uudishimu». Ja sellega tabab tubli arhiveerija juba midagi palju enam. Ja võib mind ühtlasi lähemale vastusele.

Ükskord, see oli aastaid tagasi, ütlesin Tartus keeelhooldekeskuse seminaril, et lapse sõnavara arendamiseks on üks lihtne praktiline meetod: haarav tänapäevane, soovitatavalt algupärane lastekirjandus. Näiteks selline, nagu kirjutab Andrus Kivirähk ja mida lapsed loevad ilma igasuguse sunnita. Miks mitte ka tõlked kui tõlketraditsiooni tase on nii kõrge, nagu see on Eestis.

Ka kitsalt piiritletud meediaõpetuse asemel küsiks in hoopis üldisemalt: kuidas õpetada uudishimu, et sellega käiks kaasas laiem ühiskonnahuvi? Ma arvan, et sellele küsimusele võiks vastust otsida iga õpetaja, olgu tema aine

matemaatika, füüsika, keeled, ajalugu, geograafia.

Meie koolis, mulle tundub, on olnud ja on praegugi sellega keskmisest paremini. Ma mäletan, et Indrek Peil rääkis füüsikakunni millestki palju enamast kui jõu õlg või jadaühendus; Urmas Kiil kutsus ajaloosündmuste kõrval arutlema maailma poliitiliste jõujoonte kujunemise üle; Mari Ausmehe kammerkooris laulmine oli muu hulgas väga tähtis organisatsiooniõpe, õppisime tundma ja mõistma mida tähendavad eri isiksused, sünergia, koostöö — seda kõike mitte ainult sõnakõlksuna; Viljar Aro oli raske juhtum matemaatikaõpetajana neile, kes ootasid ajukoore avamist ja sinna teadmiste sissevalamist — selle asemel õppisime õppima niisuguste õpikäsituste järgi, millest innustunult räägitakse praegu ülikooli pedagoogikaloengutes.

Seda, et SÜG on uudishimu õpetamise koha pealt tubli, kinnitavad vaimsus ja loomingulisus, millega paistavad silma kooli üle Eesti tuntud traditsioonid, ja muidugi, stabiilselt püsivad head tulemused riigieksamitel. Ma räägin sellest, mis välja paistab. Mis faktivabadusest me räägime kui kool väärtustab teadustöid ja innustab õpilasi neid tegema? Ma olen lugenud, et seejuures ei peljata ka neid teemasid, mis kooli ennast mõnikord kriitilisse võtmesse asetavad.

Ma lõpetan luuletaja sõnadega, mis ma ütlesin eile kolleegidele Postimehes. Peeter Volkonski on kirjutanud: «Maailm meie ümber muutub, kui me teda puutume. Ja me ise muutume, kui see maailm meisse puutub.» Õppimine on koostöö. Kui õpetaja ärgitab uudishimu, suudavad uudishimulikud õpilased õpetada ka õpetajat. Meist kõigist sõltub tähelepanuväärselt palju.

Täna tähelepanu eest!

HARIDUSKONVERENTSI LÕPUSÕNAD JANNE NURMIKULT

Hea Saaremaa Ühisgümnaasiumi koolipere, austatud koolijuht, kallid kolleegid!

Eesti endine president Toomas Hendrik Ilves ütles meie riigi 96. aastapäeval peetud kõnes, et

kolm kõige olulisemat tingimust Eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimiseks läbi aegade on inimeste tervis, riigi julgeolek ja haridus. Kõik ülejäänud — majandus, sotsiaalne turvavõrk, kultuur — sõltub neist alustaladest.

Kuivõrd suur, lausa eluliselt oluline, tähtsus on meie väikesel Maarjamaal eestikeelsele haridusele ja seeläbi meie keele, kultuuri, rahvuse ning seega kogu riigi säilimisel, rõhutasid ka pea kõik hariduskonverents SÜG 100 sõnavõtjad.

Selle reaalsuse taustal meenutasid esinejad meile ka üht igivana tõde.

Tõde, et meie mõtete, sõnade ja tegude fookus ei tohi infomüras ja tehnikasäras valguda riigi peamiselt alustalalt – kodult ja pereväärtustelt. Et eelkõige peab meie endi südames helendama loomulik tahe hoida kodu suure algustähega, kodu, mis on täis hoolivust ja elutarkust. Et meie endi südames peab valitsema tahe väärtustada austavaid ja armastavaid peresuhteid. Selliseid, mis tagavad kodule sügavuse ning aukoha.

Aasta neljandal päeval hariduskonverentsil kuulajana viibides tärkas minus äratundmine, et peagi oma 100ndat sünnipäeva tähistava haridustempli saali kogunenud pole seal sugugi mitte juhuslikult.

Meie võimuses, kes me nii selgelt teame tänase ühiskonna ohumärke, on ka võime meid ümbritsevat kaootilisust ja ärevust muuta. Lausa peatada. Meil kõigil on, sõltuvalt oma ametist, positsioonist või eluülesandest, täita selles oma suurem või väiksem, ent tervikuna ülioluline ja määrav roll. See on roll hoida ja väärtustada oma kodu, seega kogu Eesti harituna, eesti keele ja kultuuri säilimise ning loomise võimelisena.

Kes ja kuidas oma ülesande täidab, sõltub igäihe avatusest, elutarkusest ja koostöövõimest, ent eelkõige julgusest ja vastutustundest. Sõltub teadmistest ja oskustest leida üles põlvkondade ülene seos, oskusest seda seost säilitada ja tugevdada.

Materjaliteadlane Katrin Idla on öelnud, et kõik olulised asjad maailmas püsivad vaimusel ja kui vaimsus on kõrge, luuakse häid ja ilusaid asju, mis kestavad kaua. Kui vaimsus pole, tehakse asju, mille pärast on tulevikus häbi.

Ma soovin, et meil poleks ei täna ega homme kõige tehtu või tegematajätetu pärast tulevikus häbi. Vastupidi. Et saaksime säilitatu ja loodu

üle uhked olla. Võti selleks on ju meie kõigi taskus — see on tahe hoida Eesti haridus imena. Hoida õpetaja, nagu märkis hariduskonverentsil emeriitprofessor Ülo Vooglaid, imede tegijana, oma õpilastes uudishimu, ande ja loomingulisuse äratajana!

Hea Saaremaa Ühisgümnaasiumi koolipere, austatud koolijuht, kallid kolleegid! Soovin teile alanud aastasse taiplikkust arukateks otsusteks, kirglikkust maailmaga suhestumisel, tahet olla aktiivne, soovi mõelda ja mõtestada ning kokkuvõtteks — julgust võtta vastutus hoidmaks Eesti imet — eestikeelset ja -meelset haridust.

Janne Nurmik, klassiõpetaja

SÜG100 nädal Saaremaa Ühisgümnaasiumis

Teisipäev, 15. jaanuar

Ajaloo fotode galerii SÜG100 avamine

- 9.00 Klassijuhatajatund ja sünnipäevatoridi söömine
- 11.00 Algklasside sünnipäevaaktus
- 12.00 Põhikooli sünnipäevaaktus
- 13.00 Gümnaasiumi sünnipäevaaktus
- Pärast aktusi tänuüritus kooli töötajatele ja külalistele sööklas
- 19.00 Kabaree kooliperele

Kolmapäev, 16. jaanuar

- 13.00 Muusikakooli kontsert 1.-6.klass
- 14.00 Muusikakooli kontsert 7.-12.klass
- 19.00 Filmiohtu

Neljapäev, 17. jaanuar

- 16.15 Põhikooli mälumäng kooli ajaloost

Reede, 18. jaanuar

- 12.00 Ivo Linna ja Antti Kammiste kontsert-lektoorium algklassidele
- 13.00 Ivo Linna ja Antti Kammiste kontsert-lektoorium põhikoolile
- 14.00 Ivo Linna ja Antti Kammiste kontsert-lektoorium gümnaasiumile
- 19.00 SÜG100 ball gümnaasiumile

Laupäev, 19. jaanuar

- 19.00 SÜG100 ball kooli töötajatele, vilistlastele ja sõpradele

ÜLERIIGILINE KOIDULAILIKU KONKURSS

12. detsembril toimus Pärnus L. Koidula majamuuseumis üleriigiline Koidulauliku konkurss. Sel aastal tuli lisaks Koidulale esitada ka Kristiina Ehini tekst.

Luuletaja osales ise žürii töös. Lisaks kuulusid hindajate hulka muuseumi direktor Elmar Trink, Pärnu Koidula gümnaasiumi direktor Indrek Kaldo ja haridusosakonna esindaja Virve Laube.

Saaremaad esindasid vanemas vanuseastmes Karmen Kaljuste Orissaare gümnaasiumist, kes saavutas III koha ja nooremas vanuseastmes meie koolist Cathrin Benita Poopuu, kes sai II koha.

Lisaks konkursile oli võimalik kuulata põnevat lühikontserti Silver Sepalt. Üritus lõppes traditsioonilise küünalde süütamisega Koidula pargis.

Palju õnne tublidele saarlastele!

Rita Ilves

LINGVISTIKAOLÜMPIAADI EELVOORU TULEMUSED

17. novembril toimus lingvistikaolümpiaadi eelvoor. Vabariigi 45 parimat on kutsutud lõppvooru, mis toimub Tartus 16.-17. märtsil.

Saare maakonnast läheb mõõtu võtma meie kooli 8.B klassi õpilane **Marie Eike Rebane**.

Kohalikus mastaabis jagunesid tulemused järgmiselt:

8. klass

1. Marie Eike Rebane
2. Karmen Ehanurm
3. Annabel Raun
- 4.. Katrin Lindmäe
5. Merit Matt

9. klass

1. Otto Tuuling
 2. Annabel Rebane
 3. Voldemar Kirss
 4. Ekke Jaak Valge
- Muhu PK

10. klass

1. Triinu-Liis Torri
2. Kalev Kaasik
3. Torm Vatsfeld
4. Vootele Mets

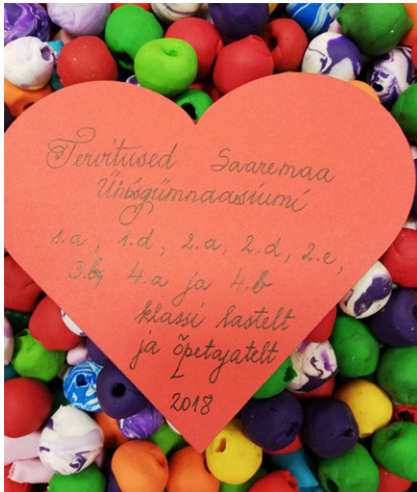
11. klass

1. Oliver Paljak
 2. Lauri Trumann
- KG

12. klass

1. Katrin Kurvits
2. Triinu Jakson

VAPRUSEHELMED VÄHIHAIGETELE LASTELE

Meie õpilased voolisid vähihaigetele lastele mitusada vaprushelmeid. Vahetult enne jõulupühi läikitas Saaremaa Ühisgümnaasiumi koolipere Eesti helmetiimile saadetise, milles

ühtekokku 16 liitrit erinevaid vaprushelmeid. Helmed, mis mõeldud vähidiagnoosiga laste toetuseks haigusega hakkasaamisel, sündisid pea 170 õpilase sõrmede all.

Koolis helmeste meisterdamise algatanud klassiõpetaja Irena Sink sõnas, et idee selliseks ettevõtmiseks andis talle sotsiaalmeedias silma jäänud artikkel. „MTÜ Vaprushelmed üleskute oli ilmunud ajakirjas Naisteleht ja keegi jagas seda sotsiaalmeedias. Artikkel rääkis pereemast, minu kursusekaaslasest Ulvi Saludost, kelle kooliteed alustanud poeg Sander pärast aastaid kestnud võitlust vähiga suri. Ulvi oligi see inimene, kes pärliprojekti Saksamaalt Eestisse tõi,“ rääkis Sink.

21 aastat SÜGis koolmeistrina töötanud Irena Sink usub oma sõnul, et lisaks sellele, et vaprushelmed aitavad vähihaigel lapsel valulikke ja kannatlikkust nõudvaid protseduure paremini taluda, on nad ka osavad abimehed haige lapse ja tema perega suhtlemisel. „Tavaliselt on ju nii, et haigea ei oskagi nagu rääkida. Vaprushelmest kee on aga üks võimalus, mis aitab nii lapsel kui tema perel haigusega leppida, üleelatud meenutada ja kui terveks saadud, ka tervenemise teekonnale tagasi vaadata.“

Igal pärlil tähendus

Vaprushelmestest kees on igal pärlil oma tähendus. Näiteks tähistab ümmargune punane pärl vereproovi andmist sõrmeotsast, roheline ussike haiglanädalat, tigu tüvirakkude siirdamist jne.

Õpetajana, kelle tutvus- ja sugulasteringi pole vähihaigus samuti puutumata jätnud, leidis Irena, et vaprushelmeste meisterdamine koolis on suurepärase viisi selgitada lastele, milline varandus on inimesele tervis. „Loodan küll, et kogu ettevõtmise käivitas lastes empaatiavõime, aitas neil paremini märgata enda ümber abi ja toetust vajavaid inimesi, lisas tahet teha head ja anda haigete laste toetuseks oma panus. Eelkõige kasvatas ettevõtmise lastes aga arusaamist sellest, milline õnn on elada tervena ja kui õnnelikud nad ise on.“

Peagi oma 100. sünnipäeva tähistava kooli õpetaja ei tahtnud aga pärliprojektis osaleda üks, vaid kaasas sellesse ka teised huvilised. „Tean ju, et meil töötavad koolis hoolivad ja heasüdamlikud inimesed. Nii haarasidki minu ideest oma õpilastega kinni veel õpetajad Margit

Mägi, Janne Nurmik, Marika Mets, Vilma Mägi, Marina Mäetalu, Katrin Rosin, Ruta Kelt ja Mari Ausmees. Mind rõomustas väga, et lapsed ja ka pered tulid selle projektiga nii mõnusalt kaasa. Klassides vaadati ühiselt helmetiimi poolt saadetud videoklippi, arutati vähihaiguse olemuse ja mastaapsuse üle. Igal lapsel oli selles teemas oma lugu rääkida. Ehkki helmeste valmistamisel olid ka omad raskused, näiteks savi pehmeks mudimine ja mõõtude järgimine, said lapsed iga voolimiskorraga osavamaks ning pärlite tegemine pakkus neile tõelist lusti,“ rääkis õpetaja Irena Sink.

Vähidiagnoosiga lastele on pärlitest abi

Vaprusehlemeste üks valmistajatest, SÜGi 1. d klassi õpilane Trevor Klütsnik ütles, et tema küll usub sellesse, et rõõmsavärvilistest pärlitest on vähihaigetele lastele abi. „Äkki helmed aitavad neil vähi ära viia. Vähk on üks kuri haigus. See ronib su sisse, teeb sulle paha ja imeb verd nagu koertel puugid. Võib-olla ka tapab su. Koolis me vaatasime videot, kuidas Sander (Salundo- J.N.) suri, sest tal oli vähk.“

Küsimusele, miks on vaja abivajajaid aidada ja mida soovid neile peredele, kes peavad vähihaigusega nõ rinda pistma, vastas 8-aastane koolipoiss oma elutarkusega: „Abivajajaid peab aitama, sest muidu nad surevad ära ja siis nad tuleb maha matta. Neile lastele, kellel on selline raske haigus nagu vähk, soovin head ja ohutut võitlust. Nad peaksid tegema ka savist asju. Nende laste vanematele soovin: ärge kurvastage.“

Vaprusehlemeste valmistamiseks kulus värvilist polümeersavi Saaremaa nõnda palju, et koolipere palvel tellis kauplus Bürootaevas savi

lausa mitu korda juurde. Meie kooli õpilaste sõrmede all võtsid enim kuju just värvilised ümmargused helmed. Neid saavad vähihaiged lapsed erinevate protseduuride talumise eest.

Fotode autor: Irena Sink

SÜGi 1.d klassi õpilase Trevor Klütsniku (paremal) meelest oli helmeste valmistamine vähihaigetele lastele lõbus ja jõukohane tegevus. „Helmeste valmistamine oli väga lihtne. Kõigepealt võtad kõva savi, veeretad selle palliks. Seejärel tuleb pall torgata terava pulga otsa ja panna ahju. Seal läheb ta kõvaks,“ selgitas Trevor.

Foto autor: Janne Nurmik

Kokkuvõtte tegi **Janne Nurmik**, 1.D õpetaja

P. Tšaikovski ballett „Pähklipureja“

Läksime klassiga 11. detsembril Pärnu Kontserdimajja balletti vaatama. Balleti nimi oli „Pähklipureja“. See hakkas kell 13.00. Etendus kanti ette muusikaga ja tantsides. See rääkis ühest tüdrukust, kes rändas koos tinasõduriga unemaale haldjate juurde.

Etenduses oli 2 vaatust, vaheaeg kestis 30 minutit. Baleriinid tantsisid väga professionaalselt. Kostüümid olid väga kaunid ja lavakundus oli kena. Etendus meeldis peaaegu kõigile meie klassist. Kuna meist enamus pole varem balletti näinud, siis oli algul sisust natuke raske aru saada, aga see oli uus ja põnev kogemus. Näitlejad nägid suurt vaeva, sest tantsides on sisu edasi anda raskem kui sõnadega.

Kokkuvõtteks meeldis meile reis Pärnu.

Kristin Kasela ja Kristiin Pulk, 5. B

